

maa benytte den Ret, som det deri har. Folket maa benytte sin Valgret paa en saadan Maade, at det almene Folks Anskuelse bestandigt ere repræsenterede her i Thinget ved et stærkt Fleertal, der vil det Rette og vil det for Fædrelandets Skyld. Naar dette er Tilfældet, og naar Folket i Almindelighed derhos benytter den Ret, det endnu har tilbage med Hensyn til Landsthinget, saa er jeg overthydet om, at det nye Landsthing ikke vil kunne, selv om det vilde, modsætte sig en rolig og god Udvikling af vore Forhold; thi om der end er et Fleertal paa den anden Side i det nye Landsthing, maa jeg dog erindre om, at dette Fleertal ikke hviler paa en saa fast Basis, og, om jeg saa maa sige, ikke har den moraliske Styrke, som det demokratiske Fleertal i Folkethinget, der er udgaaet af den almindelige Folkeslemning, naar det taler Folkets Sag for Fædrelandets Skyld, men skulde dette mit Haab vise sig ugrundet — jeg troer, at de Herrer, der ville sige Nei til Forslaget, ville ønske, at det ikke maa blive Tilfældet —, skulde det vise sig, at de Mænd, der saae den ganske vist unaturlige Ret, at være fødte Vælgere, mene, at dermed var Lyngdepunktet for det constitutionelle Liv flyttet fra Folkethinget til Landsthinget, saa at Landsthinget ikke blot var bestemt til at danne en modererende Indflydelse paa det andet Thing, men ogsaa til at tage Tvilen i sin Haand, standse enhver Bevægelse, som ikke havde det sunde Bifald, og forøvrigt være den ledende Tanke — jeg siger, skulde dette vise sig at blive Tilfældet, da mener jeg ogsaa, at det vil være muligt at arbejde hen imod vore Snfers Maal ved at reise Frihedens Tane, for at komme til en Forandring af det nye Landsthing. Mit Sa til Forslaget maa altsaa — det beder jeg om — ikke forstaaes saaledes, som om jeg derved i nogen Maade havde forandret eller hadt Grund til gennem de lange Forhandlinger at forandre min Anskuelse om, hvad der i og for sig er det Bedste for Folket; jeg siger Sa, fordi jeg, skjøndt det er mig personligt ukjært her at skulle staae mod Mange af de ærede Medlemmer, som jeg i alt Væsentligt deler Anskuelse og politiske Grundsætninger med, ikke er enig med dem i, at den Vej, de nu ville gaae, kan føre

til Maalet, og fordi jeg troer, at naar vi ikke kunne have Haab om, at den vil føre dertil, saa skyldes vi Folket og Fædrelandet, i alt Fald foreløbigt, at ende denne ulykkelige Forsatningsstrid, og saa forsøge saa ærligt som muligt at benytte, hvad vi faae.

Wällen: Det forekommer mig tilbøisende at være en sørgelig Tilfyneladelse, at vi, efter i 17 Aar at have levet under den frie Forsatning, staae i Begreb med selv at beskære denne vor Frihed, som vi fik ved den høimodige Kongegave i 1849. I 7½ Aar var 6te Juni Grundloven Danmarks eneste Forsatning, og i 10½ Aar var den indskrænket med Hensyn til Omfanget af de den underliggende Gjenstande og i territorial Henseende. Men jeg troer, at saavel i den første Periode som i den anden vil, som det ofte er blevet sagt, Ingen kunne fremtræde og sige, at der nogensinde er steet Skygge af Misbrug fra Vælgernes Side. Ganske vist har man kunnet tage fejl, thi det kan jo skee paa ethvert Sted; de viseste og klogeste Mænd kunne jo tage fejl; men forsættelig Misbrug er noget Andet end uvitnelige Feil. Naar man i Eftertiden, i fjerne, i kommende Dage læser, hvorledes man her selv har bortgivet, hvad man med Rette havde erholdt, og hvad der, som sagt, aldrig er blevet misbrugt, da vil maaskee Læseren ryste noget tvilende paa Hovedet og tænke: Der maa dog have været ganske særegne Grunde tilstede for dette Skridt, og naar han ikke kender Begivenhedernes Gang og sande Sammenhæng, maa han være tilbøielig til at troe, at Folket maa være blevet led af sin Frihed, han maa troe, at dette Folk ikke var modent til den Frihed, det var kommet i Besiddelse af, at den var et Gode, som var kommet altfor let, og at Folket ikke havde gennemkæmpet de Stadier, som andre Folkeslag maae gennemgaae for at opnaae et saadant Gode. Læseren maa troe, at Folket var kommet uforberedt til Friheden og ikke var istand til at benytte og bruge den paa den rigtige Maade, at Folket kort sagt var led deraf, fordi Friheden forarsagede det for meget Besvær. Sa, man vilde maaskee troe, at det var gaaet det danske Folk, som det gif Bønderne paa Bernstorffs Gods, der bade